

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

12. Susannæ constantia, senum nequitiâ probata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

tari. 5. Non opus erat talibus: ipsi duo senes iudices fuerunt, de quibus locutus est Dominus: *Quia egressa est iniquitas de Babylone a senioribus iudicibus, qui videbantur regere populum.* Si malicia horum non potuit flectere Susannam, saltem autoritas frangere potuisset.

XII. 6. Hi duo primùm seorsim atque singillatim ei machinam struxerunt; postea *sciscitantes ab inuicem causam, confessi sunt concupiscentiam suam: & tunc in communi statuerunt tempus, quando eam possent inuenire solam.* Quid duo nequam non possunt, si in vnum facinus conspirauerunt? 7. Faut eis & locus, & tempus, & solitudo. Nam *cùm obseruarent diem aptum, ingressa est aliquando sicut heri & nudius tertius, cum duabus solis puellis, voluit quæ lauari in pomario: astus quippe erat: & non erat ibi quisquam, præter duos senes absconditos, & contemplantes eam.* Vt autem magis sola esset, etiam puellas à se emisit, & ostia pomarij claudi iussit. Hucusque Susannam, inter tot occasiones, castam fuisse multum est; hinc castam mansisse, prodigium est. Si quidem hic arena fuit magni certaminis, & velut in theatro, cum duobus leonibus vna virago decertauit. In horto, sola, clausa, vestibibus exuta, blanditijs, minis, argumentis petita, marito, immo Deo fidem seruauit. *Cùm enim egressa essent duæ puellæ, surrexerunt duo senes, & accurrerunt ad eam, & dixerunt: Ecce ostia pomarij clausa sunt, & nemo nos videt, & nos in concupiscentia tua sumus: quamobrem assentire nobis, &c. Quod si nolueris, dicemus contra te testimonium, quòd fuerit tecum iuuenis, & ob hanc causam emiseris puellas à te.* Quantus hic aries? Quòd argumentum fortius potuit castissimo pectori adhaereri? Nonquam magis inter scopulos stetit conseruatio famæ, & amissio pudicitia. Igitur ingemuit, Susanna, & ait: *Angustia sunt mihi undique: si enim hoc egero, mors mihi est: si autem non egero, nec effugiam manus vestras.* Quàm multi metu cedunt, & Deum negligunt, ne apud homines infamentur? Vix centesimus vir inuenitur, qui ob respectus humanos, ob hominum iudicia ac sermones à recto non retrahatur. Et tamen Susanna, velut maritima columna, inter Aquilones, velut rupes immota inter affilientes procellas, stetit, & inuicto animo sententiam illam protulit:

protulit: *Melius est mihi, absque opere, incidere in manus vestras, quam peccare in conspectu Domini.* Hæc cum diceret Susanna, non ignorabat, crabrones à se excitari, iudices & testes contra se stare, denique lapidationem ac mortem sibi certissimam imminere, cum ipsâ nominis & stemmatis infamiâ, quouis supplicio honestæ matronæ magis metuenda: hæc, inquam, non ignorabat Susanna, & tamen in fidè conjugali perstabat.

Tanti refert bene educatam esse prolem, & Deum timere doctam. *Parentes enim illius, cum essent iusti, erudierunt filiam suam secundum legem Moysi;* secundum quam illa quidem lapidationem sciebat constitui in eas, quæ de adulterio accusabantur; sciebat tamen etiam, satiùs excusari, quam ream esse; & ab hominibus, quam à Deo damnari. Hic timor Dei Iosephum cohibuit dicentem: *Quomodo possum hoc malum facere, & peccare in Deum meum?* Quem ut præsentem ubique intueor & revereor? quem ut patrem amo, ut iudicem metuo? Hunc imitata Susanna noluit peccare in conspectu Domini, etsi angustia essent undique. Hæc vera est dilectio, quæ dicit: *Quis nos separabit à charitate Christi? tribulatio, an angustia?* &c. certus sum, quia neque mors, neque vita, &c. Hic verus est timor, de quo Eudoxiæ Imperatrici, cum S. Chrysostomo minitaretur, dictum est: *Frustra illum hominem terres: nihil ille, nisi peccatum timet.* Hunc timorè S. Ludouicus Franciæ rex puer adhuc à Blancha matre didicit: *potiùs mortem oppetere, quam in peccatum lethale consentire.* Hunc eundem didicit Tobias à patre dicente: *Cave, ne aliquando peccato consentias: multa bona habebis, si timueris Deum.* Hunc Sapiens docuit inquit: *Tanquam à facie colubri fuge peccatum.* Hunc exerevit D. Anselmus, cuius hæc sunt: *Si hinc peccati horrorem, inde inferni dolorem corporaliter cernerem, & necessario uni eorum immergi deberem; priùs infernum, quam peccatum appeterem.* Quin vel Ethnici Christianos in ruborem dant. Nam & Aristoteles dixit: *Melius est mori, quam facere aliquid contra bonum virtutis.* Et Papinianus Iurisconf. occumbere maluit, quam parricidium Caracallæ Imp. qui occiderat fratrem Getam, defendere. Discite hinc, ô Christiani, discite viri, discite feminae, vsque ad mortem fideles esse: *Melius est*

XIII.
Dan. 13. 3.

Gen. 39. 9.

Rom. 8. 35.

Eccli. 21. 20.

Aristot. lib. 3.
Ethic.

D d d

absq₃